

לעילוי נשמת

הר"ר יוסף וולף ז"ל ב"ר ברוך חנדל הי"ד ת.נ.צ.ב.ה.

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

זכרון עולם
האשה
התשובה
רודפת צדקה וחסד
מרת
ורדה שניצר
ע"ה
ב"ר מאיר ד"ל
ת.נ.צ.ב.ה.

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "הדף היומי" בראשות הגר"ח ד קובלסקי שליט"א וע"י קרן ברכה וחטי יזסר בס"ד, א' טבת תשס"ו

גליון מס' 345

עירובין פ"ח-צ"ד

השבוע בגליון

גשר הרכבת במנהטן

- ◆ "פי תקרה יורד וסותם"
- ◆ רחוב שאי אפשר להתקין בו צורת הפתח
- ◆ שיתוף מבואות ועירוב תחומין יחד
- ◆ הנחת עירוב חצרות בבית הכנסת דווקא

- ◆ בין מחיצה למחיצה
- ◆ מחיצות הסוכה - להקיף את הנמצא בתוכן
- ◆ תפילה בבתי כנסת שנוסדו בדירות מגורים
- ◆ שליח ציבור על במה מוגבהת

דבר העיון

מי האיש

החוט השחור התמולל על כורחו בין אצבעותיו המנוסות. הוא הרכיב על ארובת עינו את זכוכית המגדלת שהוריש לו שכנו השען שהלך לעולמו זה מכבר, והשחיל את החוט במיומנות, היישר לחור הכפתור ולשתי הלולאות שמאחוריו באחת. עוד לא היה סיפק ביד החוט להשלים עם תנוחתו החדשה, הידק אותו נמרצות כאומר, "כאן תהא קבורתך", קשר אותו על פניו - כפי שלימדו אביו, ועל גבו - כפי שאילפתו אמו, וקיצץ את זנבותיו.

חייט

במקצועו היה חייט, אך במעשיו היה מקים תורה. לא פעם אני מהרהר בו. בחייט.

הוא היה אז כבן ששים. זה מכבר השלים עם ה"זיידא" שהוצמד לו, אחר שגבו ניאות להתכופף לעבר מכות התפירה, גם בשעה שלא היה רכון עליה. הסכן הסכין עם העובדה, כי אין די בזמן שעומד לפניו, כדי להזכר בכל חוויותיו מימים ימימה. ידע הוא היטב בכל נימי נפשו, כי בן נאמן הוא לעם ישראל, יהודי שלם בשס"ה גידיו וברמ"ח אבריו, גם באפו השבור שלא התאושש כדבעי מני הונחתה עליו מכת אגרוף משייגך מתהולל.

אשתו נהגה לספר לחברותיה בחדווה, כי בעלה הוא המעיר את התרנגולים שלהם. לא ידעה כי עול הפרנסה שהכביד עליו, הוא שאינו נותן לו מנוחה. לא פעם התעורר בשעות הקטנות של הלילה, חסר שלווה, לגם כוס תה באויר הצונן של העיירה, ונטל לידיו ספר תהילים עדי ירחם בורא עולם ויעלה שוב את החמה.

בבית הכנסת של בעלי המלאכה היה מקומו קבוע. הוא לא שילם על כך מעולם, אבל מי זה אשר יהין להזיחו ממקום עליו ישבו האנשים עליהם אומר הוא "קדיש" ביום הזיכרון שלהם.

רב חנון וחסיד הביא הקב"ה לעיירתם. הוא דאג בסתר שבכל יום תעמוד עוגה ריחנית על שולחן בית הכנסת ולצידה יין שרף. הוא שיער לעצמו,

דף צג/ב גידוד חמשה ומחיצה חמשה

בין מחיצה למחיצה

"גידוד חמשה ומחיצה חמשה".

בשני מקומות בתלמוד הבבלי נידונה סוגיית "גידוד", בסוגייתנו ובמסכת גיטין (טו/א-ב). כידוע, מחיצה אינה קיר או כותל, בגובה עשרה טפחים, דווקא, אלא גם עמוד, בגובה עשרה טפחים ברוחב ארבעה טפחים על ארבעה טפחים לפחות, המוצב ברשות הרבים, דינו רשות היחיד. כמו כן, חריץ עמוק או בור, בעומק עשרה ורוחב ארבעה על ארבעה, הרי הם רשות היחיד.

לדעת רש"י, נידון "גידוד חמשה ומחיצה חמשה" עוסק בקיר הבנוי על שפת הבור; עומק הבור חמשה טפחים וגובה הקיר חמשה טפחים, וביחד עשרה - השיעור הנדרש למחיצה - האם שניהם מהווים מחיצה ראוייה אם לאו. שורש הנידון נעוץ בכך, שכלפי פנים הבור יש מחיצה של עשרה טפחים, אך מחוץ לבור, אין ניכר אלא הקיר, בגובה חמשה טפחים בלבד. בנידון זה נחלקו אמוראים בסוגייתנו ורב חסדא פסק, כי "גידוד" שכזה אינו מהווה מחיצה.

לגבי הגדרת פסקו של רב חסדא, נחלקו הראשונים.

רש"י במסכת גיטין (ד"ה "אין מצטרפין") סובר, כי גם כלפי הצד בו נראים עשרת טפחי המחיצה, אין היא נחשבת מחיצה, שכל עוד אין רואים עשרה טפחים משני צדדיה, אינה נחשבת מחיצה כלל, ולפיכך, הזורק חפץ מרשות הרבים לשטח המוקף במחיצה, אינו עובר על איסור תורה. הסוגיה במסכת גיטין עוסקת במחיצה שהוצבה כדי להבדיל שטח מרשות הרבים ולהפכו לרשות היחיד, ורש"י אומר, כי השטח הפנימי, ממנו רואים עשרה טפחים של מחיצה, אינו נחשב רשות היחיד, מפני שצדה השני של המחיצה אינו אלא חמשה טפחים. [בעלי התוספות חולקים וסוברים להיפך, כי כל נידונו של רב חסדא לא היה אלא במקרה שמן הצד בו מבקשים להשתמש במחיצה, אין רואים עשרה טפחים, כגון, עמוד חמשה טפחים ועליו מחיצה של חמשה טפחים].

ברם, הלומד את סוגייתנו מוצא בה ראייה, לכאורה, שלא כשיטת רש"י. בגמרתנו מפורש, כי רב חסדא מודה, שכאשר מחיצה מסוג זה מבדילה בין שני חצרות, הרי החצר שממנה רואים את עשרת טפחי המחיצה, נחשבת חצר לעצמה ואינה זקוקה לעירוב חצרות עם החצר הסמוכה לה. מוכח, איפוא, כי לא פסק רב חסדא שהמחיצה אינה נחשבת, אלא כלפי הצד בו המחיצה היא חמשה טפחים בלבד? בשאלה זו מתקשים בעלי התוספות (ד"ה "גידוד").

גם במסכת סוכה (ד/ב) נאמר, כי סוכה מסוג זה כשרה, ואף שם כותבים בעלי התוספות (ד"ה "פחות משלשה טפחים כשרה"): "מכאן קשיא לפי מה שפירש בקונטרס", שכן, מוכח, כי בצדה הגבוה, לא בטל שמה של המחיצה.

את פירושו של רש"י מתרץ הגאון רבי דוד פוברסקי זצ"ל (שיעורי רבי דוד פוברסקי, גיטין עמ'

עילוי נשמת

הר"ר משה הלוי יעקובסון ז"ל
ב"ר משה יהודה ז"ל
נלב"ע א' טבת
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה שיחיו

עילוי נשמת

הר"ר מנשה לורנצי ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע א' טבת תשנ"ז
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י בנו ידידינו הר"ר יוסף יהודה לורנצי ומשפ' שיחיו - רמת גן

עילוי נשמת

הר"ר חיים שמואל פרקש ז"ל
ב"ר רפאל ז"ל
נלב"ע ו' טבת תשל"ז
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י ידידנו האחים ר' רפאל ויהודה פרקש ומשפחותיהם שיחיו

לעילוי נשמת

מרת עדינה שלומוף ע"ה בת בת-שבע ויעקב-צבי ז"ל
נלב"ע ז' טבת תשנ"ד ת.נ.צ.ב.ה.
הונצחה ע"י ילדיה שיחיו

כי רוב המתפללים אינם יכולים להרשות לעצמם לשבת לביתם כדי לטעוד פת שחרית. משום היה פונה אל בית מלאכתו.

ב"סו"כ שורה לכל הדעות", כך היה מכנה את ארבעת המחיצות שבינתו את מכונית התפירה שעמו, ואת כלי נשקו; המחטים, המספריים, הסרגל והגזר, עמו היה יוצא למלחמה בכל יום, להביא פת לחם לביתו. בחיך של אושר הנובע מהכרה במציאות, היה מצביע על ערימת הקרשים שלא קרסה אך ורק מכח ההרגל, ואומר, כי זו סוכת ארעי אמיתית.

בתחושת ביתיות מתיישב היה על כסאו החורק, מתנענע על הכרית הבלוייה שהעניקה לו רעייתו להניחה מאחורי גבו; "תעבוד כמו חייט, אבל תשב כמו פריץ", אמרה לו בשעה שמסרה לידין את האוצר. ימים אחדים לאחר מכן החלו להיטשטש כאבי הגב התחתון שלקה בהם זה מכבר, מעוצמת כאבי הגב העליון שתקפוהו, אך הוא לא השיב לרעייתו את הכרית. "מוטב יכאב לי הגב מאשר לה יכאב הלב" הפטיר בטוב לב.

התמזל מזלו, ואבי זקנו בחר למטרי ב"בית מסחריו" מול המקום עליו הקימו את בית המדרש של העירייה ברבות השנים. בעיניים בורקות היה צופה בתלמידי החכמים הנחפזים אל לימודם, כשראשם שקוע בעיונה של תורה ולנגינת לימודם שבקעה מן החלונות, היה מעביר את מחטו בחינניות בין הבדים. **אם** היו מספרים לו, כי יום אחד יאז הוא עצמו "מקיס תורה", היה מתכנס בתוך עצמו ספק אצל כך אירע.

באותם הימים חלפה השמועה בכל העולם היהודי; "הדף היומי". היתה זו מעין בשורת גאולה; גאולת נשמות רבות משממון רוחני, מגלות בין העמים. רבים נפעמו, איש לא טען כי אינו מסוגל להבין את הרעיון העומד מאחורי הדברים, גם הנשים, הרעיות, התרגשו והמו, "הבעל שלי, ילמד דף גמרא כל יום! אם אבי ז"ל היה יודע, וודאי היה מכפיל את הנדוניא". **כמו** כל רעיון גדול, הקורס עור וגידים, כאשר אנשים המבינים מעט לפני אחרים את הגדלות הטמונת בו - מתחילים לפעול למענו, כך גם היה "הדף היומי". הוא הבין מיד. "אותו לילה לא ישן כללי", העידה אשתו לימים. בקוצר רוח המתין לבוקר שיבוא. ניחוח הדף היומי הכה בחייריו, בעיני רוחו ראה את עוצמתו, את טיבו ואת מטרתו הנעלה - לא היא יהודי שומר תורה ומצוות שיעבור עליו יום אחד, מן הימים בהם הוא ממתין בפרוודר, ללא תורה! הדף היומי. **הוא** הבין. ביום בו הגיעה השמועה אל העירייה, ישב על כסאו שעון על כריתו, עמל לתחוב חוט שרר בכפתור חדש שעוצב על ידי "מבינים" באופנה ש שאינם מבינים בחייטות, התמרמר - ובדמינונו כבר ראה את לגיונות היהודים שיתלכדו סביב הדף היומי וירימו את קול התורה גם בקרב העושים במלאכה.

בעיירה שלו הוא ייסד את הדף היומי, ואת הזכויות המצטרבות לזכויותיו עד היום, אין מי שבכוחו לשער. **הוא** היה חייט במקצועו, ומקיס תורה במעשיו. **איש** אינו יודע היכן הוא קבור. יתכן שארורים חרשו את קברו, ניצפו את מצבתו, שרפו את בכתתו והרסו את ביתו, אך רוחו חיה ופעילה. דורות של יהודים שנטורו אמנים ולתורתו בזכות הקשר לתורה ולריבונו של עולם באמצעות הדף היומי, ממשיכים לאגור זכויות לעילוי נשמתו הטהורה.

★ ★ ★

לא בכל דור ניתנת הזדמנות שכזו לאדם מן השורה. **אם** היה החייט הזה חי דור אחד לפני כן, ספק רב אם היתה לו אפשרות לזכות במעמד של "מקיס תורה". **אם** היה החייט דגן חי היום, ברי כי היה נוהל את בכתתו לתקופת מה, ואף רץ להשתתף בזכות הנדירה שנקרטה בפניו. היום, מבבט של עשרות שנים לאחור, הוא יודע עד כמה זה משתלם.

הוא היה נוטש את מחטו, מבקש מאשתו שתשמן מידי יומיים את ציריה המחלדלים של מכונית התפירה, צורר אוכל ומזון ויוצא לדרך לומר לכל יהודי שיפגוש: "יהודי, למד הלכה".

★ ★ ★

גדולי ישראל נכחו לדעת, כי ברוך ה' יתגדל ויתקדם שפני יראי; המוני אנשים הצטרפו לעיבוד הדף היומי, ובכך זכו לקשר בלתי אמצעי עם התורה. עתה הזמן ליישם, למצות, לזקק ולצרף את שעת הלימוד היומי, בלימוד הלכות מעשיות בכל יום. **הלא** כך אמרנו בשעה שעמדו רגלי אבותינו על הר סיני? "נעשה ונשמע!"

כדי לעשות צריך לדעת. **כדי** לדעת צריך ללמוד. **מי** האיש אשר יעשה, יפעל ויחדיר את לימוד ההלכה, יזכה בזכויות רבות ונדירות.

ר"א-ב') בחילוק הבא, המגדיר את מהותן של המחיצות. **מחיצות הסוכה - להקיף את הנמצא בתוכן:** נתחיל מסוכה. מחיצת הסוכה דרושה, כדי להקיף בעשרה טפחים את שטח הסוכה. הנמצא בתוכה מוקף בעשרה טפחים, מה יהלך ממנו, אם העומד בחוץ אינו רואה אלא חמשה טפחים! לעומת זאת, במסכת גיטין, בה אמר רש"י את שיטתו, מדובר על מחיצה שנועדה להפריד בין רשות הרבים לרשות היחיד; ברי, כי מחיצה הניכרת מצד אחד בלבד, אינה יכולה למלא את ייעודה. מעתה, דווקא לגבי מחיצה שנועדה ליצור שטח בעל מעמד חדש, רשות היחיד, קבע רש"י, כי לדעת רב חסדא המחיצה אינה מחיצה משני צדדיה, אך לגבי סוכה, גם רש"י סובר, כי כלפי הנמצא בתוך הסוכה המחיצה כשורה וטובה. **כעת** יכולים אנו להבין גם את ההבדל בין מחיצה המבדלת בין שתי חצרות למחיצה המפרידה שטח כדי להופכו לרשות הרבים. שתי החצרות בהן מדובר, רשות היחיד הנה, אלא שבבואנו לערוך עירוב חצרות, עלינו לקבוע אם הן נחשבות חצר אחת או שתי חצרות. כדי לקבוע שאינן נחשבות חצר אחת, די בכך שבאחת החצרות יש מחיצה בגובה עשרה טפחים - היא כבר אינה נחשבת חצר אחת עם רעותה, ויכולים בני החצר לערוך עירוב חצרות לבד. שונה הוא שטח שבאמצעות המחיצה אנו מבקשים לשנות את מעמדו, מרשות הרבים לרשות היחיד, כל עוד מצד רשות הרבים אין הפרדה בין שני השטחים, לא תועיל המחיצה להגדירו כשטח בעל מעמד שונה מרשות הרבים.

דף צ"ב/תשעה בגדולה ויחיד בקטנה מצטרפין תשעה בקטנה ואחד בגדולה אין מצטרפין **תפילה בבתי כנסת שנוסדו בדירות מגורים**

שאל נשאל הגאון רבי יצחק וויז צ"ל (שו"ת "מנחת יצחק" ח"ד סי' ט"ו), כיצד יש להתפלל בבית כנסת שבעבר היה דירת מגורים ולימים הסירו את רוב קירותיה והסיבוה לבית כנסת. כדי לעמוד על פרטי השאלה, עלינו ללמוד מעט מסוגייתנו, כפי שעושים השבוע לומדי הדף היומי.

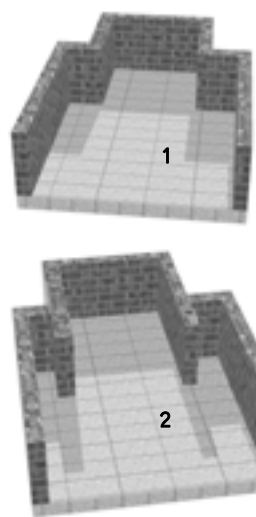
משנתנו עוסקת בדינה של "חצר קטנה שנפרצה לגדולה". כלומר, כאשר גדר שחצצה בין שתי חצרות - קרסה, האם החצר הקטנה והגדולה נחשבות כחצר אחת לעניין עירוב חצרות. הגמרא קובעת, כי החצר הגדולה נחשבת לעצמה, אם העומד בגדולה מבחין במחיצותיה ביחס לחצר הקטנה - בהמשך המאמר נסביר בפרוטרוט באמצעות האוירים - ולפיכך ניתן לעשות בה עירוב חצרות ללא שיתוף בני החצר הקטנה, אך החצר הקטנה מסתפחת לחצר הגדולה, ואין ניתן לערוך בה עירוב חצרות ללא החצר הגדולה.

הגמרא משווה דין זה לדינים נוספים בתורתנו הקדושה, כגון, לגבי כלאיים; זרע אחד נשתל בחצר אחת והזרע השני נשתל בחצר השנייה, האם כלאים הם, או שמא כל חצר נחשבת בפני עצמה. בין היתר דנה הגמרא לגבי שני חדרים, גדול וקטן, שהמחיצה ביניהם נפרצה, ושליח הציבור עומד בחדר אחד ויתר בני המניין עומדים בחדר אחר. לדעת רוב רובם של הפוסקים, נידון הגמרא מתייחס למקרה שהנמצא בחדר הקטן, או בחצר הקטנה, אינו מבחין במחיצה כל שהיא החוצצת בינו לבין החדר הגדול או החצר הגדולה - איור 1. במקרה זה אומרת הגמרא, אם עיקר בני המניין שוהים בחדר הגדול, מצטרפים אליהם מיעוט המניין השוהה בחדר הקטן, מפני שהחדר הקטן טפל לחדר הגדול, וכן נפסק להלכה ("שולחן ערוך" או"ח סי' נ"ה סעי' ט"ז-י"ז).

בעל "שולחן ערוך הרב" (שם סעי' כ') נוקט בשיטה ייחודית - שיש לציין כי אינה מופיעה בדברי יתר הפוסקים [אומנם היא מוכחת בדברי התוס' בסוגייתנו, כפי שכתב שם]; לדעתו, אך ורק באופן שכותלי החדר הקטן נמשכים לתוך החדר הגדול - איור 2, קיימת אפשרות לצרף את המיעוט השוהה בחדר הקטן עם הרוב השוהה בחדר הגדול, אך במקרה כבאיור 1 אין כל קשר בין שני החדרים, מפני ששני הכתלים הקטנים משני צידי הכניסה לחדר הקטן, נמשכים וחוצצים בין שני החדרים [כפי שלמדנו לעיל דף ט"ו ש"נראה מבחוץ" מועיל כמחיצה].

מאחר שבתי כנסת רבים נבנו בתוך דירות שקירות חדריהם הוסרו, אך צורת הבית מעידה על חלוקתו הפנימית טרם הסבתו לבית כנסת, הרי שנוצר מצב בלתי אפשרי, בו יש חלקים רבים מבית הכנסת אינם ראויים לשימוש הלכה למעשה - לדעת ה"שולחן ערוך הרב", מפני שהעומד בהם אינו יכול להשלים מניין. גם לא לפי דעת הגר"ז נוצר טורח וקושי, לוודא בכל פעם, שרוב בני המניין עומדים בחדר הגדול ולא בחדר הקטן. **בעל "מנחת יצחק"** צ"ל (שו"ת, ח"ד סי' ט"ו) אשר נשאל על כך על ידי מתפללים הבהיר להם, כי כל האמור אינו אלא במקום בו שני החדרים אכן שני חדרים המה, לכל אחד שימוש משלו, ומבקשים לצרף למניין אנשים העומדים בשני החדרים. אולם, בית כנסת זה אינו מורכב מחדרים, עתה חדר אחד הוא ובו עמודים וחלקי קירות, שאינם גורמים להפרדת החדר לשניים.

שליח ציבור על במה מוגבהת: כיסוד לסברה זו הוא מביא את דברי הרשב"א (שו"ת ח"א סי' צ"ו) אשר נשאל, אם ראוי נוהגים בבית הכנסת שלהם, ששליח הציבור עומד על

ח"א סי' צ"ו) אשר נשאל, אם ראוי נוהגים בבית הכנסת שלהם, ששליח הציבור עומד על

ה"חזון איש", אישר פתרון זה, מפני שהוא חולק על הגר"מ פיינשטיין זצ"ל וסובר, כי מחיצות "פי תקרה" מועילות גם כלפי השטח החיצוני לתקרה ולא רק כדי להקיף את השטח המקורה (עייני "חזון איש" סי' ע"ט ס"ק א', ושם כתב שהוא בשעת הדחק, עיי"ש הטעם, מפני שפס ד' מועיל בחצר בלבד, ועיי"ש בסי' ק"ס ס"ק ט"ז).

שיתוף מבואות ועירוב תחומין יחד

שאלת השאלות השבה ומוצבת בתקופה זו בפני הרבנים מגידי שיעורי הדף היומי די בכל אתר ואתר היא: "כבוד הרב. אנו לומדים בדף היומי כל כך הרבה על שיתוף מבואות ועל עירוב חצרות. תפקידו של שיתוף מבואות הוא לשותף את הרחובות יחד. אני מניח, כי רבני השכונה, או רבני העיר דואגים לשיתוף מבואות, כדי שניתן יהיה לטלטל מרחוב אחד למשנהו. ברם, תפקידו של עירוב חצרות הוא, לשותף בין הדיירים המתגוררים באותה חצר, כמו גם בין דיירים המתגוררים באותו בית דירות. כיצד זה, כבוד הרב, שמעולם לא פנה אלי שכני, אברך כולל שתורתו אומנותו, וביקש ממני לערוך עירוב חצרות. לאן התפוגגה הלכה זו מתוך חיינו?!!".

השאלה טובה, והתשובה עליה להלן. נחלקו תנאים, אם במקום בו עורכים שיתוף מבואות, יש צורך בעירובי חצרות. לגבי פרטי מחלוקתם נחלקו אמוראים, ואחריהם ראשונים, כאשר הנידון הוא, אם אין די בעובדת שיתוף כל בני המקום על ידי שיתוף המבואות; אחר שהפכו לבני מקום אחד משותף, שמא אין צורך בעירוב חצרות, שכן, לא נדרש עירוב חצרות, אלא במקום בו אין קשר בין הדיירים שבחצר, אך לאחר שנערך שיתוף מבואות, המקשר בין כל אנשי המקום, כבר אין צורך בעירוב חצרות.

ובכן, הרמב"ם (הלי עירובין פרק י"א ה"י ט"ז) פוסק להלכה, כי אם שיתוף המבואות נעשה שלא על ידי פת, יש צורך גם בעירוב חצרות, אך אם שיתוף המבואות נעשה בפת, אין צורך בעירוב חצרות, וכדעה זו נקט ה"שולחן ערוך" להלכה (ועיי"ש דעות נוספות).

טעם הדבר, מפני שמעיקר הדין, אכן, שיתוף מבואות כולל בתוכו גם עירוב חצרות, ואין צורך בשניהם גם יחד. ברם, קיים חשש, שאם יערכו שיתוף מבואות בלבד, תשתכח תורת עירוב חצרות מן הילדים, המתמצאים במתרחש בחצרם בלבד, ואינם מתודעים לתהליכים המתבצעים ברחוב. אולם, אם שיתוף המבואות נעשה באמצעות פת, הרי זה מעשה חשוב כל כך, מפני שפת היא מאכל חשוב, עד שתורת עירוב אינה משתכחת (היינו רבי מאיר ללישנא קמא לעיל ע"ב).

כעת, הבה נלמד בצוותא סעיף ברמ"א ("שולחן ערוך" או"ח סי' ס"ו סעי' ג'): "והמנהג בזמן הזה להניח העירוב בבית הכנסת, וכן נהגו הקדמונים. ונראה לי הטעם, דעירובין שלנו יש להם דין שיתוף, ואין צריך להניח בבית דירה". כוונתו היא, כי אף על פי שעירוב חצרות יש להניח במקום הראוי למגורים על פי ההלכה, מפני שתפקידו לשותף בין דיירי החצר, ואם כן, לכאורה, אין להניח בבית הכנסת, בו אסור להתגורר מפאת קדושתו, מכל מקום, מאחר שאנו עורכים שיתוף מבואות, אותו אין צורך להניח במקום הראוי למגורים דווקא, מפני שתפקידו לשותף את החצרות (עיי' לקמן פ"ח/ב), ממילא אין צורך בעירוב חצרות.

[אף שנחלקו הראשונים, אם שיתוף שמועיל גם לעירוב צריך להניח דווקא בבית או לא, להלכה נקטו הפוסקים, שאין צורך להניח במקום דירה, עיי' "ביאור הלכה" שם וב"חזון איש" סי' צ' אות ט"ז ועוד אחרונים].

הנחת עירוב חצרות בבית הכנסת דווקא: ה"לבוש" (סי' שפ"ז) מוסיף ומסביר, כי נהגו להניחו בבית הכנסת דווקא, שהרי מעיקר הדין השיתוף מועיל במקום עירוב, אלא שחכמים דרשו לעשות דווקא בפת שיתוף מבואות המגלם בתוכו עירוב חצרות, כדי שיכירו בו התינוקות, לפיכך, בהנחת הפת בבית הכנסת מתקיימת תקנת חכמינו זכרונם לברכה, שלא תשתכח תורת עירוב מן התינוקות, ושוב אין צורך שהפת תהא בבית הראוי למגורים דווקא.

"יפה כה הבן מכה האב..."

השבוע הזה, ילדי 'מאורות הדף היומי' יידעו את התשובות לשאלות רבות, ביניהן:

- מה דינה של מחיצה התלויה באוויר?
- האם נשבת קודש מותר לשפוך מים בחצרו?
- מה דינם של הנגות נשבת קודש?
- מחיצות הספינה ההפוכה
- מתמללים העומדים בשתי חצרות

סיפור השבוע:
"לקמה הוא לא הלך הביתה?"

הצטרף עכשיו כמנוי

1-700-70-87-88

הופיע!
תקליטור מאורות הש"ס
על מסכת פסחים דף ב'-לא'
לצפייה במחשב + MP3

Français עברית

בישראל: 1-700-500-151

ירושלים: רח' שרי ישראל 14
02-5003882

In U.S.A.: 1888 5MEOROT
(1888 563 6768)

In France:
01.42.41.14.01

חדש!

לעילוי נשמת
הר"ר **משה אדלר** ז"ל
ב"ר חיים טוביה ז"ל
נלב"ע א' טבת תשנ"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י הר"ר **שמואל אדלר**
ומשפ' שיחיו - גבעתיים

לעילוי נשמת
ראש משפחתנו
ר' יעקב מיץ ז"ל
ב"ר שלום וזוגי רחל ז"ל
נלב"ע א' בטבת תשס"ב
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י בני המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת
הר"ר **שלמה בירנברג** ז"ל
ב"ר אלימלך ז"ל נלב"ע כ"ח טבת תשל"ה
ומרת **שושנה ריזל בירנברג** ע"ה
ב"ר שלמה ז"ל נלב"ע ב' טבת תשנ"ו
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת
א"מ הר"ר **משה אריה דוקס** ז"ל
ב"ר שלמה ז"ל נלב"ע ג' טבת תשנ"ז
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י בנו הר"ר **שלמה דוקס**
ומשפ' שיחיו - פ"ת

לעילוי נשמת
מרת **יוכבד פינקלשטיין** ע"ה
ב"ר ישראל משה ז"ל
נלב"ע ד' טבת תשמ"ב
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצחה ע"י ידידנו הר"ר **שמה רשף**
ומשפחתו שיחיו-גבעתיים